

Závaznost rozhodčí smlouvy při postoupení pohledávky

Touto stručnou statí reaguji na článek JUDr. Luboše Chalupy Postoupení pohledávky a rozhodčí doložka[1], ve kterém zmínil mimo jiné i právní názor, že: „...právním nástupcem rozhodčí smlouvy (doložky) ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, není postupník pohledávky ze smlouvy o úvěru či půjčce, neboť se nejedná o univerzálního nástupce smluvní strany; právním nástupcem ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 zákona o rozhodčím řízení je jen univerzální právní nástupce...“.

Podle ustanovení § 2 odst. 5 zákona o rozhodčím řízení, rozhodčí smlouva váže také právní nástupce stran, pokud to strany v této smlouvě výslovně nevyloučí, dále podle ustanovení § 524 odst. 2 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, s postoupenou pohledávkou přechází i její příslušenství a všechna práva s ní spojená. V případě postoupení pohledávky se jedná o singulární sukcesi, kterou se nabývá jednotlivé právo. Jde o vstup právního nástupce do určitého práva, případně povinnosti anebo do více práv případně povinností, které musí být však přesně vymezeny.

Ustanovení § 2 odst. 5 zákona o rozhodčím řízení nelze vykládat tak, že právním nástupcem je jen univerzální právní nástupce. Toto ustanovení samo, ani zákon o rozhodčím řízení, neobsahuje ustanovení, které by termín „právní nástupce“ zužovalo toliko na univerzálního právního nástupce a nevztahovalo by se na případy sukcese singulární. Už jenom z tohoto důvodu je zřejmé, že postupníka i dlužníka nadále zavazuje postupitelem a dlužníkem sjednaná rozhodčí smlouva. Kdybychom připustili výklad termínu právní nástupce i v jiných právních předpisech tak, že jednou by se za právního nástupce považoval univerzální a jindy singulární nástupce, či případně oba dva, bez toho aniž by to konkrétní právní předpis sám vymezil, vedlo by to k nečekaným důsledkům při aplikaci těchto právních předpisů.

Stanoví-li ustanovení § 524 odst. 2 občanského zákoníku, že s postoupenou pohledávkou přechází i všechna práva s ní spojená, pak s ní jistě mimo jiné přechází právo věřitele – postupníka domáhat se uplatnění svého práva u soudu. A jestliže smluvní strany vyloučily působnost soudu k projednání a rozhodnutí o jejich sporu a sjednaly si rozhodčí smlouvu, pak jen těžko můžeme postupníka zbavit

jeho práva domáhat se svého práva u příslušného rozhodce, či stálého rozhodčího soudu.

Autor tohoto článku se neztotožňuje ani s dalšími právními názory v článku pana JUDr. Chalupy. Týká se to zejména otázky platnosti či neplatnosti rozhodčích doložek ve spotřebitelských smlouvách. V poslední době bylo na toto téma uveřejněno značné množství názorově rozdílných odborných textů i soudních rozhodnutí soudů nejrůznějších stupňů. Tato otázka si však zaslouží mnohem větší prostor, než je tento stručný článek, a autor se proto tímto tématem a na tomto místě zabývat nebude.

Jako poslední poznámku k článku JUDr. Chalupy si autor dovoluje učinit tu, že kategoricky odmítá právní názor, že výkon funkce rozhodce ad hoc za úplatu na základě zvláštního zákona je poskytování právní pomoci, které vyžaduje zvláštní zákonné oprávnění, jinak se jedná o nedovolené podnikání.

Poskytování právních služeb (dříve poskytování právní pomoci) upravuje zákon č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona o advokacii: „Poskytováním právních služeb se rozumí zastupování v řízení před soudy a jinými orgány, obhajoba v trestních věcech, udělování právních porad, sepisování listin, zpracovávání právních rozborů a další formy právní pomoci, jsou-li vykonávány soustavně a za úplatu...“. Rozhodce rozhoduje spor zúčastněných stran. Výsledkem rozhodovací činnosti rozhodce je buď rozhodčí nález nebo usnesení, tedy rozhodnutí. Podle ustanovení § 1 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení, tento zákon mimo jiné upravuje rozhodování majetkových sporů nezávislymi a nestrannými rozhodci. Dále podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení je povinen rozhodce vykonávat svou funkci v souladu s tímto zákonem a dalšími předpisy.

Shrneme-li shora uvedené, poskytování právních služeb se soustředí zejména na zastupování v řízení před soudy a jinými orgány, kdežto rozhodce při své činnosti nezastupuje nikoho, ani žádnou ze zúčastněných stran a naopak o jejich sporu jako nezávislá autorita, na které se strany dohodly (případně stanovily způsob, jak počet i osoby rozhodců mají být určeny), rozhoduje. S ohledem na shora uvedené nelze dospět k názoru, že výkon funkce rozhodce je poskytováním právní služby a z téhož důvodu se nemůže také jednat o trestný čin neoprávněného podnikání.

Mgr. Petr Pavelka

právník Společnosti pro rozhodčí řízení, a.s.

[Společnost pro rozhodčí řízení, a.s.](#)

Sokolská třída 60
120 00 Praha 2 - Nové Město

Tel.: + 420-224 941 949
Fax : + 420-224 942 546
e-mail: spolecnost@rozhodci-rizeni.cz

[1] Uveřejněn dne 09.11.2010 na portálu epravo.cz pod č. 67466 >>> [zde](#)

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [JIRÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - BŘEZEN 2026](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [10 otázek pro ... Kateřinu Mikulovou](#)